

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvd. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolona. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zabavne, poslašnice, oglasi donasnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilno in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1911 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto 1911 Kren 2-20, za pol leta Kren 1-10. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo. Naročnina, oglašje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista. **UREDNIŠTVO:** ulica Giorgio Galati 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konzervativni lista „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpišana združba s omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 18. Pošilje-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo dne 23. aprila 1911

2 volilna shoda

in sicer:

- 1) ob 10. uri predpoludne v „Del. kons. društvu“ pri Sv. Jakobu;
- 2) ob 4. uri popoldne v „Gosp. društvu“ v Rocolu.

BRZOJAVNE VESTI.

Obisk kralja Petra v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 21. Kr. srbski generalni konzul Jovan Kristić je včeraj odpotoval v Beligrad, da uredi vse potrebno za potovanje kralja Petra v Budimpešto.

Zdravje cesarja Frana Josipa.

DUNAJ 21. — „Fremdenblatt“ poroča: Cesar je bil že nekoliko dni nekoliko hripav, napor zadnjih avdijskih in vsprejmi v cesarski palači so pa na hripavost neugodno uplivali, zato so zdravniki svetovali cesarju, naj pred odhodom v Budimpešto ne deli več splošnih avdijskih in naj če možno ostane v Schönbrunn.

DUNAJ 21. „Korr. Wilhelm“ poroča: Cesar ne bo pred svojim odhodom v Budimpešto več delil splošnih avdijskih. Avdijske so odpovedane zato, da se cesarja varuje. Vsprejemanje toliko oseb in razgovori bi utegnili vladarja preveč utruditi in on potrebuje počitka. Cesar se je minoli teden nekoliko prehladil. Upali so, da prehlajenje izgine ali se zboljša, ko se cesar poda v Wallsee, vendar se vsled spremembe zraka ni stanje zboljšalo. Splošne avdijske so odpovedane le iz previdnosti. Počitek utegne vladarju dobro deti, tako, da bo mogel prisostvovati spomladni vojaški paradi. Najbolji dokaz za sicer izvrstno zdravstveno stanje vladarjevo so današnji vsprejmi in obisk cesarjev pri grofici Cziraky. Tudi potovanje v Budimpešto ostane na programu, kar je najboljši dokaz, da utegne prehlajenje kmalu izginiti.

DUNAJ 21. Cesar je ob 12:15 obiskal grofico Cziraky-Esterhazy povodom smrti njenega soproga in jej izrazil svoje sožalje. — Ob 1. uri je cesar v posebni avdijski vsprejel saškega odposlanca grofa Rexa. Grof je spremljal saškega kralja na njegovem potovanju v Afriko in je cesarju poročal o tem potovanju.

Iz Portugalske.

PARIZ 21. „Ag. Havas“ poroča iz Lizbone: Ministerski svet je razveljavil svoj sklep glede odprave škofije v Baiji, kajti konkordat s sv. Stolico ni možno spreminjati z navadnim sklepom ministerskega sveta.

Zrakoplovstvo.

BEROLIN 21. Danes ob 4:30 zjutraj je krenil proti Amsterdamu vodljivi zrakoplov

„Parseval“, v katerem je bilo deset oseb. Skušal bo napraviti pot, ne da bi se kje ustavil.

BRUNŠVIK 21. Zrakoplov „P. VI“ se je okoli 12 ure med Isebüttelom in Leiferde spustil proti zemlji in visi na neki brezi. Zrakoplov se je moral boriti z močnim protivetrom.

BRUNŠVIK 21. Nadporočnik Stelling, vodja balona „P. VI“ poroča nastopno o nezgodi zrakoplova:

Pet km zapadno od železniškega nasipa pri Isebüttelu se nam je pripetila zapreka s tem, da se je ena vrvi zapela v borovec. Sklenili smo takoj stopiti na zemljo, izlasti radi tega, ker se je pojavil močan protiveter od zapada. In to bi se nam tudi posrečilo, ali pred nami se je nakrat prikazalo veliko močvirje in tudi nobene človeške pomoči ni bilo blizu. Kljub temu smo zamogli srečno stopiti na suho, dočim se je balonov omet večinoma vlegel v močvirje. Osebe, ki so bile v balonu so popolnoma nepoškodovane in zdrave.

BRUNŠVIK 21. — Zrakoplov „P. VI“ bodo demontirali in z železnico spravili v Bitterfeld.

Kitajska.

PEKING 21. — Tukaj je bilo od ponedeljka aretiranih okoli 60 oseb, ki so osumljene revolucionarnih agitacij. Več aretirancev je bilo v zvezi z inozemstvom. — Naslednikom Hsi-Liang, ki je odstopil kakor generalni guverner mandžurijski, je bil imenovan Setsuan, Erh-Hsun, ki je zelo ugleden uradnik. Ob enem je imenovan cesarskim pooblaščenecem in tatarskim generalom za tri mandžurijske pokrajine.

Akcijska proti Japonski.

HARBIN 20. Podkralj mandžurski ščuva vladno in prebivalstvo ne le proti Rusiji, ampak tudi proti Japonski. Večkrat je že opozoril, da pomnožava Japonska svoje čete v Mandžuriji in da namerava nastaviti samo japonske carinske uradnike. Podkralj zahteva od vlade, da se vojsko, ki šteje okoli 100 tisoč mož, ne razpusti, marveč da se jo pomnoži in oboroži. Po njegovih iniciativah so uvedene v vseh srednjih šolah obilgatne vojaške vaje.

Iz Meksike.

NEW-YORK 21. Glasom neke brzjojavke iz El Paso, je Madero izjavil, da danes popoldne napade Juarez, ako ne dobi zagotovila, da odstopi predsednik Diaz in ne bo izpraznjeno mesto Juarez. Poveljnik zveznih čet je izjavil, da se ne uda.

Železnica iz Skoplja na bolgarsko mejo.

BEROLIN 21. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Carigrada: Minister za javna dela je sklenil gradnjo železniške proge iz Skoplja na bolgarsko mejo.

Razdor v mladoturški stranki.

CARIGRAD 21. Kakor se govori, zahteva skupina disidentov mladoturške stranke, da preneha delovati tajni odbor. V parlamentarnih krogih zagotavljajo, da vstopijo zopet v stranko vsi odstopivši člani mladoturške parlamentarne stranke, ako se vsprejmejo njihove zahteve.

Vse turško časopisje se bavi s tem secesijskim gibanjem in izraža zadovoljstvo, da utegne priti do sporazuma, kar bi bilo koristno deželi.

je Jelena svojih mislij, in da bi bilo najbolje, če poskuša svojo srečo na lep način.

Dražilo jo je, da na Jeleno ni nič vplivalo njeno vedenje ž njo. Vsa odlikovanja predstojnice in vse njene dobrote je sprejemala tako, kakor da mora biti tako. Vedela je, da njena mati daje mnogo darov samostanu, pa je zato mislila, da dela predstojnica samo svojo dolžnost, če jo odlikuje in z njo lepo postopa.

Predstojnica se je celo nadejala, da na ta način pridobi Jeleno, da pride sama k njej povedat svojo trdno željo, da postane nuna.

Ali to se ni uresničilo. Morala je slišati, kaj misli o tem Jelena. S težavo se je lotila tega predstojnica in pozvala je Jeleno pred-se.

„Drago dete,“ je pričela predstojnica z ljubkim in blagim glasom, „ti že tu živiš več mesecev. Povej mi odkritosrčno, če ti ugaja tu?“

„Za sedaj mi ugaja!“ je odgovorila Jelena preprosto, ne sluteč, na kaj meri predstojničin vprašanje.

„Za sedaj!“ A ne bi hotela ostati tukaj za vedno?“ je rekla nuna zelo nesigurno.

„Kako mislite to: za vedno?“ je vprašala deklica, začudeno pogledavši predstojnico.

„No, da bi postala nuna, da stopiš v naš red.“

Iz Jemena.

CARIGRAD 21. Vesti dospele iz Meke pravijo, da je veliki šerif iz Meke odšel v Asir z 9000 možmi, ki so razdeljeni v tri kolone.

Rim 20. V navzočnosti kraljevske dvojice, princa Counought in zastopnikov oblastnih, ministrov, diplomatskega zbora itd., je bila danes slovesno otvorjena etnografska razstava.

Darbrut (Kavkaz) 21. Tukaj so čutili močan tri sekunde trajajoč potres.

Dunaj 21. Kakor poročajo in Sarajeva, se je vršil danes redni občni zbor privatne deželne banke za Bosno in Hercegovino. Sklenjeno je bilo razdeliti od čistega dobička 1,290.066 kron dividendo 9% kakor lani.

Carigrad 21. Bolgarska princa Boris in Ciril sta v najstrožjem inkognito dospela semkaj in se nastanila pri bolgarskem odposlancu. Poset nima nikake politične važnosti.

Toulon 21. Transportni parnik „Vich-Long“ je danes z oddelkom kolonijalnih čet odplul v Maroko.

Nica 21. Danski kralj in njegova rod-bina so danes zjutraj dospeli semkaj.

Sfax (Tunis) 21. Predsednik Fallieres je odpotoval v Gabes.

Mi in Italija.

III.

Kakor smo že omenili, je „Piccolo“ nastopil proti trditvam v „Oesterreichische Rundschau“. Ojstro sicer, ali vendar — medlo.

Glavni argument mu je ta, da saj so za zadovoljenje Italijanov tudi minister za vnanje stvari grof Aehrenthal, ki sledi politiki — uljudnosti nasproti Italiji; cislajtan-ska vlada, ki se danes jutri vendar utegne odločiti za Trst; večina nemških liberalcev, ki so disponirani za privoljenje v tako rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja; madjarski poslanci, ki so šli v Rim na jubilejne slavnosti in tudi mnogi drugi, ki jih „Oesterreichische Rundschau“ noče imenovati.

Če bi bilo to mesto tržaško — tako nekako zaključuje „Piccolo“ — nevarno za državo, bi bili istotako nevarni tudi vsi navedeni elementi političnega življenja v monarhiji.

„Piccolo“ ima skoro — prav. Bo že tako, da navedenim elementom res ni v prvi vrsti pred očmi avstrijski državni interes, marveč — drugi interesi!

Mari nismo ravno mi, ki že leta in leta naglašamo, da vladna politika v naših primorskih pokrajinah ne služi državnim interesom? To je politika, ki ubija ravno tisto slovansko večino, ki jej vsa zgodovina piše spricevalo, da je vsikdar — in posebno v viharjih časih — zvesto služila državi in ki bi — ako bi se žnjo vsaj kolikor toliko pošteno postopalo — že radi lastnega geografskega položaja in radi svojega lastnega obstanka z vso dušo navezala svojo usodo na usodo monarhije in na katere zvestost in podporo bi mogla država računati v vseh slučajih z absolutno gotovostjo! Mesto da bi vlada po zapovedi najelemenarnejega državnega egoizma skušala ta življ

„Jaz ne mislim na to... Moja želja je, da se omožim, da postanem srečna.“

„Ah, ne govori tako nepremišljeno, drago dete,“ jo je prekinila nuna, ki je že postajala nejevoljna. „Ni vsa sreča v zakonu... Koliko nesrečnih zakonov je na svetu...“

„A vendar hočem poskusiti,“ je rekla Jelena odločno.

„In če ne moreš, da bi se svobodno omožila?“ je pristavila predstojnica z ostrim glasom.

„Kdo mi more braniti to?“ se je razjezila deklica.

„Ne jezi se, dete, tako je, kakor sem rekla,“ je pričela zopet z blagim glasom. „Ti se ne smeš omožiti, ker si obljubljena vednemu devištvu.“

„Jaz?“ je zavpila deklica.

„Ti, da... Ko si bila težko bolna, ko je viselo tvoje življenje na sami niti... te je tvoja mati, v težki skrbi za tvoje življenje, zaobljubila za vedno devištvu.“

Jelena je prebledela. Prvi hip ni vedela, kaj naj sodi o tem. Zdelo se je, da se pogreza v zemljo. Tesno jej je bilo pri srcu.

Bog je uslišal vročo molitev tvoje matere in vsprejel njeno obljubo! Rešil te je smrti, a sedaj si ti na vrsti, da tudi ti izpolniš svojo...“

„Ali mene ne veže ta obljuba!“ je zaklicala Jelena rezkim glasom ter zamahnila

prikleniti na-se in ustvarjati tako najizdatneje protitežje proti vsaki tendenci, naperjeni proti integriteti države, je vlada se svojo krivično, nedobrohotno, da, naravno sovražno politiko v naših primorskih pokrajinah ta element odbijala od državne misli in mu zistematično ubijala vero, da bi mogel kedaj priti v tej državi do mirnega, zadovoljivega narodnega življenja. Ta destruktivna politika avstrijskih vlad je pritrjala slednjič tako daleč, da se je med našim ljudstvom — saj to menda ni nobeno veleizdajstvo, ampak le konstatacija resnice — jelo manjšati tisto navdušenje v državljanski lojalnosti, ki je tvorilo nekdanji pravi in — kakor se je zdelo — neizcrpni zaklad garancij za varnost države na tej izločeni točki, zaklad torej, ki bi ga vsaka vestna in svoje velike odgovornosti nasproti državnim interesom zavedajoča se vlada morala najskrbneje čuvati in negovati! Avstrijske vlade pa so ga doslej lahkomisljeno razmetavale in razbijale.

Zato je res, da so bile avstrijske vlade se svojo nesmiselno politiko v naših pokrajinah doslej nevarne interesom države.

Tudi nemškimi politiki ne delamo krivice, ako na „Piccolo“ apostrofo odgovorimo pritrjevalno, da namreč njihova politika ni v soglasju z interesi države. Oni so, ki neizprosno izsiljujejo iz vsake avstrijske vlade politiko zatiranja in proganjanja Slovanov, torej velike večine državljanov, politiko torej, ki mora duševno razpoloženje te večine le odtujati državi. „Elementi“, ki zasledujejo take cilje, pač niso stebri države, marveč so jej nevarni! Nemci imajo nemško hegemonijo pred očmi, ne pa interesov države.

Naravnost imenitno pa jo je pogodil „Piccolo“ s tem, da se v dokaz, da v Trstu ni nikake nevarnosti za državo, sklicuje na — Madjare!! Madjari — pa branitelji integritete monarhije, kakor reprezentanti avstrijske državne misli! Zares klasične priče za nasprotno, nego bi hotel dokazati „Piccolo“. V tem pogledu si res lahko sežejo v roke Madjari in gospoda v društvu Dante Alighieri!

Ostaja še zadnja in najodličnejša, a ob enem tudi najšibkejša priča: naš minister za vnanje stvari, grof Aehrenthal! Zato našo trditev je zopet klasična priča — „Piccolo“ sam! Njegovo naglašanje italijanski vseučilišni zahtevi v prilog, da namreč grof Aehrenthal tira nasproti Italiji politiko uljudnosti, je se stališča avstrijskih državnih interesov, v prvi vrsti pa se stališča suverenosti naše države v stvareh notranje politike, naravnost porazno. Če kak državnik dopušča posezanje kake druge države v notranje stvari lastne države, in če se tem vplivom celo tudi pokori, potem je to sramota! Huje pač ni mogel „Piccolo“ stigmatizirati avstrijske diplomacije.

Taki so tisti „elementi“ iz političnega življenja države, na katere se sklicuje italijansko glasilo v svoji pravdi proti članku v „Oesterreichische Rundschau“!! V izboranju svojih prič se je pokazal „Piccolo“ slabega advokata.

Zveza med Avstrijo in Bolgarijo?

Iz Carigrada poročajo: V dobro informiranih krogih porte se govori, da si kralj Ferdinand prizadeva, da bi prišlo do zveze med Avstrijo in Bolgarijo, ali pa da bi se

z roko. Jeza in ogorčenost sta se jej izražala na objokanem obrazu.

„Veže te!“ je odgovorila predstojnica z povzdignim glasom. „Ti si dolžna izpolniti sveto obljubo svoje matere!“

„Ne, stokrat vam pravim, da ne izpolnim!... Ah, sedaj vem vse... sedaj vem vse!“ se je Jelena nasmejala trpko in v joku.

„Kaj veš?“

„Moja mati je vse to zasnovala... in tudi vem zakaj.“

„Ne greši! Tvoja mati je plemenita, angelj v človeški podobi,“ je hitela predstojnica vsihično.

„Vi ne veste nič, častita mati, prav nič!“ je odvrnila Jelena, ki se ni mogla pomiriti. „Jaz vam povem; moja mati se boji, da ne bi postala jaz žena onega, ki ga sama ljubi... Zato me je zaobljubila.“

„Molči, nesrečnica!“ je zaklicala predstojnica in jo pograbila za rame. „Hudobni duh te je obsedel, da grešiš proti Bogu in svoji lastni materi.“

„Resnico govorim,“ se je vedno bolj razvnela Jelena, pri čemer so jej trepetale vse mišice. „Moja mati je ljubosumna na-me, ker ljubim moža...“

„Ki za-te ne mara!“ jej je prestigla besedo predstojnica zlobnim nasmehom na licu.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič.
Poslov. Štefan Klavs.

„Glejte na to, častita mati!“ je pričela Gita s skrbnim glasom nuni, „da se stvar čim prej uredi, ki se tiče Jelene. Ako se vam ne posreči, da bi jo prisilili, da postane nuna, se morda zgodi preje ono, česar se najbolj bojim.“

Gita je povedala predstojnici ves dogodek, pri čemer je ni pozabila opomniti, da se jej zdi čudno tesno prijateljstvo Jelene s sestro Judito.

„Ker sestra Judita, tako se mi zdi,“ je rekla Gita z veliko nejevoljo, „najmanj misli na to, da bi pridobila deklico za naš načrt. Celo bojim se, da jo skrivaj nagovarja, naj ne gre med nune.“

Predstojnica je pomirila Gito in jej obljubila, da bo čez par dni govorila z Jeleno odločilno besedo.

XVI.

Predstojnica je ves dan premišljevala, kako bi se lotila deklice, da jo pridobi za materini načrt. Zapazila je tudi že bila, da

Bolgarija vsaj do gotove meje približala Avstriji. — Ker kralj ve, da bi bolgarskemu narodu taka zveza ne bila posebno simpatična, mu je odstopivše ministerstvo v načrtu nove ustave prepustilo važno odločevalno pravico, namreč, da sme kralj sklepati zveze s tujimi državami, ne da bi mu trebalo vprašati za to dovoljenja zakonodajne skupščine in ne da bi bil komu odgovoren za to. Ta v načrtu nove ustave kralju prepuščena pravica je dala povoda za najrazličnejše komentarje. Sicer je še dvomljivo, da-li veliko sobranje odobri tako določbo v bolgarski ustavi, vendar je že sam ta poskus značilen za prizadevanja bolgarskega kralja in strujo, v katero bi on hotel spraviti bolgarsko politiko. Taka določba sicer ne bi niti najmanj odgovarjala temelju ustave, ali kralj Ferdinand ve, da bi mu bilo le na tak način možno vresničiti svoje nade. V turških krogih smatrajo, da je ost teh načrtov kralja Ferdinanda naperjena proti Turčiji. Dogodki v Albaniji kličejo vse na Balkanu interesirane države in kralj Ferdinand išče približanja k Avstriji, da bi v primernem trenutku sporazumno z Avstrijo postopal v Makedoniji. V zadnjem času se približuje kralj Ferdinand tudi Črnogori in v turških krogih se govori, da bi se v slučaju vresničanja bolgarsko-avstrijske zveze pritegnila tudi Črnogora. Mladoturki, ki so s svojo neodkritosrčno in nelojalno politiko po izvršeni aneksiji Bosne in Hercegovine preprečili vresničenje balkanske zveze, vidijo sedaj povsodi strahove, žele sami približanja k trojezi in se boje, da ne bi jih kralj Ferdinand prehitel. Kakor pa poročajo od druge strani, bolgarski narod taki zvezi ni posebno naklonjen, tako, da je sprejetje take absolutistične določbe v ustavo skoro izključeno. Zadnje volitve občinskih svetov v Bolgariji so dokazale, da politika kralja Ferdinanda, katero je na vso moč podpiral bivši ministerski predsednik Malinov, ne odgovarja političnemu in narodnemu mišljenju bolgarskega naroda. Sedanja vlada zasleduje povsem druge cilje, kar je ministerski predsednik Gešov izrecno poudarjal v svoji zadnji izjavi. Akcijo Čarikova za balkansko zvezo so vsi bolgarski politični krogi prijazno pozdravili, tako, da nimajo prizadevanja kralja Ferdinanda skoro nikake nade do vresničanja.

Poraz dunajskih krščanskih socialcev.

V Mödlingu na Dunaju so se vršile 20. t. m. nadomestne volitve za deželni zbor. Volitve so končale s porazom krščansko-socialne stranke. To je bil nje prvi poraz. Kako so se razmere neugodno obrnile za krščanske socialce, dokazuje to, da je leta 1908 krščansko-socialen kandidat dobil 988 glasov, proti 686, ki jih je dobil nemški svobodomislec. Sedaj pa je dobil krščansko-socialni kandidat 602 glasa, proti 1218 glasovom, ki jih je dobil nemški svobodomislec. Število krščansko-socialnih glasov je torej padlo za preko 50 odstotkov, medtem ko je število nasprotnih glasov naraslo skoro za 100 odstotkov! Na eni strani vidimo torej, da je dobra tretjina prejšnjih krščansko-socialnih volilcev obrnila stranki hrbet ter se pridružila nasprotni stranki, ki je spravila na noge tudi take volilce, ki so ostajali preje doma.

Pravi pomen te volitve pa se nam kaže šele, če pomislimo, da se je to dogodilo ravno sedaj tik pred splošnimi državnozbornimi volitvami. To je omen, ki kaže, da bi krščanski socialci na predstopajočih državnozbornih volitvah utegnili doživeti hud poraz. Treba se samo zamisliti v psihologijo mase in jasno nam bo, da bi poraz, ki ga je doživela stranka minuli četrtek utegnil postati usoden za njeno dunajsko pozicijo. O deželi tu ne govorimo. Tam so volilci klerikalnega mišljenja in na te volilce en poraz na Dunaju ne bo uplival. Na deželi si pač stranka ohrani še desetletja sedanje posestno stanje; posamezne spremembe tu pač ne prihajajo v poštev. Drugače pa je to z Dunajem.

Tu se pač ne more reči, da so vsi oni volilci, ki so glasovali s krščansko-socialno stranko, tudi že njenega mišljenja. Da pa je krščansko-socialna stranka kljub temu dobila Dunaj v svoje roke, se to ni zgodilo vsled idej, ki jih ta stranka zastopa, ampak je imela svoje velike vspehe zahvaliti le silni individualnosti dr. a Karla Luegerja! Dr. Luegerja pa danes ni več. To stranka vidi, to stranka občuti na vseh koncih in krajih. A oni, ki tega še ni vedel, mogli se je prepričati minoli četrtek, da gre s stranko — nizdol.

Vsaka vladajoča stranka ima v svoji sredi več ali manj ljudi, ki so pri stranki, ne iz prepričanja, ampak zato, ker ima stranka v rokah moč. Čim pa začneja stranka propadati, jo ravno taki elementi najprej zapuščajo — kakor zapuščajo podgane topiljajočo se ladijo. Često — da, moglo bi se reči da: navadno so pa ravno ti elementi jeziki na tehnični, ki odločujejo v prilog eni ali drugi stranki. Naravno pa je, da se ljudje, ki nimajo nikakega prepričanja, obračajo vedno k oni stranki, ki ima večjo privlačno silo.

Krščansko-socialna stranka danes nima več one privlačne sile kakor takrat, ko jej je dajal dr. Karol Lueger vso ono silno magično moč. Njena sreča je edino-le še v tem, da tudi nasorotniki nimajo ničesar, kar bi privlačevalo takozvane meščanske mase. Liberalne nemške stranke na Dunaju so razdejane in v sebi razorane; one nimajo ne programa, ne cilja, ne oseb, ki bi bile v stanu izvrševati kako atrakcijsko silo. Pri vsem tem pa dne 13. junija vendar niso izključena neprijetna presenečenja za dunajske krščanske socialce. — Na vsak način pojde odslej naprej njih pot le nizdolu.

Ločitev cerkve od države na Portugalskem.

Provizorična vlada portugalska je glasom nekega poročila v glavnih potezah objavila načrt zakona o ločitvi cerkve od države. Tozadevno javljajo iz Lizbone: Glavne poteze zakona o ločitvi cerkve od države so sledeče: Od dneva razglasitve zakona o ločitvi, je vsem veroizpovedanjem v Portugalski in njenih kolonijah zagotovljena popolna svoboda. Katoliška veroizpoved neha biti državna veroizpoved. Vse cerkve bo v bodoče vzdrževalo občestvo vernikov, vendar bo denarno gospodarstvo podvrženo državni kontroli. — Vlada jamči vsem duhovnikom, ki bodo 1. julija t. l. v službi, plačo, ki so jo dobivali doslej, vendar naj posebne komisije določijo prihodnje plače duhovnikom. — Cerkev in druga poslopja za bogocastje se imajo izročiti duhovščini brez vsake odškodnine, tudi bodo mogli nadaljevati svoje delovanje vsi portugalski in inozemski duhovniki, ki sedaj izvršujejo verske funkcije. Nasprotno bo za duhovnike, ki v bodoče nastopijo službo, potrebno dovoljenje portugalske vlade. — Vsa verskim svrham služeca lastnina privatnih oseb, so li tu- ali inozemci, se ima spoštovati. — Inozemski seminarji zamorejo obstojati še naprej, vendar ne smejo njihovi člani, kakor doslej, nositi na ulicah duhovsko obleko. — Vlada ne bo ovirala ženitve katoliškim duhovnikom. V slučaju smrti duhovnika naj dobijo njegova vdova in otroci penzijo.

Ustaja v Albaniji.

Boji nadaljujejo.

SOLUN 21. Uradna poročila zagotavljajo, da so uporniki v zadnjih bojih v okoličini Hotija in Klementija nosili črne zastave z napis: MI hočemo pomoč inozemstvu! Narodni boji! — Tukaj so aretirali tri bolgarske četnike.

SOLUN 21. Glasom poročila iz uradnega vira so se včeraj v okolici Tuzija, izlasti v obližu Maha, vršili boji, ki so bili deloma precej krvavi. Ustaši so posamične vojaške oddelke popolnoma obkolili in isti so se zamogli rešiti le z velikim naporom. Dve iz Tuzija v Pu odposlani stotniji sta zašli v sasedo, pri čemer je bilo 12 mož ubitih, več pa ranjenih. Konečno so bili Arnavti odbiti.

CARIGRAD 21. Janinski vali naznanja, da je bilo pri Zalarju blizu Argisocastroa aretiranih dvajset albanskih delavcev, došlih iz Krfa.

CARIGRAD 21. Listi poročajo, da so Malisori dobili ojačenje in nato zopet napadli četni oddelek blizu Vuklija, ali bili so odbiti. Izgubili so petdeset mož. Čete so obdržale svoje strateške pozicije.

Dnevne novice.

Volilno gibanje na Češkem. Kakor poročajo iz Prage, bo grof Sternberg kandidiral kakor samostojen kandidat v kmečkem okraju Nachod proti poslancu Horskemu. — Češka agrarna stranka ne namerava več postaviti kot kandidata bivšega ministra Praška in bivšega zborničnega podpredsednika Zazvorka.

Nova Masarykova brošura. V nekoliko dneh izide v srbskem jeziku Masarykova brošura o aferi grofa Forgacha in Milana Vasića. — Iz te brošure bo najboljšje razvidno, kaj vse je počel v Belemgradu predstavitev avstro-ogrskemu kralju grof Forgach. Cena brošure bo 1 dinar.

Kongres proti tuberkulozi se bo vršil letos od 24.—30. septembra v Rimu pod pokroviteljstvom italijanske kraljeve dvojice. Kongresa se udeležijo zdravniki vsega sveta.

Proces proti maloruskim diljakom je radi grško-orientalskih praznikov preložen do 27. aprila.

Upravitelj ruskega ministerstva za unanje stvari. Iz Petrograda javljajo: V dobro obveščenih ruskih političnih krogih zagotavljajo, da ostane A. A. Neratov upravitelj ministerstva za unanje stvari in da bo v kombinaciji za naslednika Sasonova, ako bo ta še dlje časa bolan.

Ustanovitev akademije lepih umetnosti v Dalmaciji. Iz Zadra: Dalmatinsko namestništvo je obvestilo deželni odbor, da namerava naučno ministerstvo v smislu resolucije, staviene od posl. Biankinja v dalmatinskem deželnem zboru, ustanoviti akademijo lepih umetnosti in sicer v Dubrovniku ali v Splitu.

Mestni svet tržaški.

Sinočno sejo mestnega sveta je župan otvoril ob 7.30 uri zvečer, ter je potem, ko je bil prečitan zapisnik zadnje seje, prečital neko izjavo, v kateri se je spominjal, da bo danes pol stoletja, kar se je sestel tržaški deželni zbor v prvo sejo. V tej izjavi je rečeno, da je deželni zbor v svojem prvem zasedanju sklenil zakon, ki odreja italijanščino kakor edini učni jezik na vseh javnih šolah v Trstu.

Kakor mnogo drugih zakonov, pa žal, tudi ta zakon ni bil sankcioniran.

Zato... tudi ustavno življenje ni spolnilo nad, ki so bile stavljenje v njo. (Da se potom ustave čimprej poitaljanči Slovenci kaj?)

Potem se omenja v izjavi bivšega župana Ferdinanda Pitterija, ki edini od članov tedanjega dež. zbora še živi.

On je prvi sprožil zahtevo po italijanskem vseučilišču v Trstu. Zato bi 50-letnica mestne avtonomije ne mogla biti bolj praznovana, kakor da po nalogu mestnega odbora pošlji iz tega sedeža pozdrave Ferdinandu Pitteriju, z željo, da bi še dolgo živel in dočakal: L'università italiana di Trieste. (Mi želimo g. Pitteriju nadaljše življenje; a italijanske univerze v Trstu on bržkone ne dočaka. Ur.)

Župan je pozval one mestne svetovalce, ki so zadovoljni z njegovim predlogom, naj se dvignejo s sedežev.

Večina in socialisti so se dvignili in demonstrativno ploskali. Slovenci so obsedeli.

Iz cele izjave, ki jo je prečital župan, je gledala koncepcija dr. Mrakove konfuzijologije in mi moramo župana, kateremu ne more nihče odrekati resnosti, le obžalovati, da se pusti zlorabljati za take harlekinade.

Izjava je že sama na sebi bila velika natakost, ker je poleg običajnih fraz o italijanstvu Trsta bila le enostavna proslava italijanske liberalne stranke, a poleg tega je župan zagrešil pri tem še kršenje poslovnika, ker je dal svoj predlog brez drugega na glasovanje, ne da bi bil otvoril o predlogu debato. — Tako je bila Slovincem vzeta možnost, da bi bili zavzeli svoje stališče napram tej famozni izjavi, predlogu, ali kar že hočete, da je to bilo. Gotovo pa je bilo to čisto navodno izzivanje slovenskih občinarjev in po načinu, kakor je bila sprejeta, žaljenje slovenskih zastopnikov v mestem svetu, in mi se moramo le čuditi, da so se tej, indirektno proti Slovincem naperjeni manifestaciji, pridružili tudi socialisti.

Potem je dr. Puecher stavil nujni predlog, naj se pozove mestni odbor, da predloži, naj v prihodnji seji, ki se mora vršiti najkasneje dne 15. maja poročilo o njegovem predlogu, ki ga je stavil v seji mestnega sveta dne 21. dec. 1910 glede minimalne plače za delavce v mestni službi. Mestni svet je takrat dal mestnemu odboru trimesečni rok za stavljenje predlogov, a mestni odbor je sedaj začel še-le poizvedovati. Zato pa ni še-le potreba nikakih poizvedovanj. — Mestni svet naj predlog odbije, ali odobri, a s poizvedovanji se ne pride nikamor.

Nujnost tega predloga je bila sprejeta.

Dr. Mrach je proti predlogu, ker mestni odbor in odseki ne morejo dela tako hitro izvršiti.

Posl. Cerniutz pravi, da je to sistem, da se v raznih odsekih zavlačuje vse socialnopolitične predloge. V tem oziru so vsi člani večine, od Mraka-Budinicha, pa do Luccatelli-Brocchija edini.

Potem ko sta se še enkrat medsebojno replicirala dr. Mrach in dr. Puecher, je župan vprašal Puecherja, če vstraja pri tem, da mora priti tozadevno poročilo že na dnevni red prihodnje seje. Ta seja se bo namreč vršila že prihodnji teden.

Dr. Puecher pravi, da želi, da pride dotično poročilo na dnevni red.

Dr. Rascovich: Še pred volitvami. (Smeh pri večini, protest pri socialistih. Hrup.)

Pri glasovanju je predlog padel. Za so glasovali le socialisti in Slovenci.

Potem je bila dovoljena mestnim gasilcem posebna doklada za one dneve, ko so v službi. Ta doklada znaša 60 vinarjev do 1 krone na dan. — Občina je sklenila z erarjem pogodbo glede prevzeta prostora za novo ribje tržišče, ki bo med pomolom Giuseppina in obrežjem, kjer se ustavljajo istrski parniki. Mestni odbor zahteva v ta namen 750.000 K kredita.

Dr. Wilfan je vprašal, če je dotična pogodba z erarjem že sklenjena.

Asesor Manzutto je odgovoril, da je pogodba že sklenjena.

Dr. Wilfan: Ali je dobila občina primerne garancije glede stabilnosti od države prevzetega stavbišča?

Inžener Manzutto: Občina je prevzela dotično stališče brezpogojno.

Ravnatelj tehničnega zavoda Bocassini pravi, da se ni treba ničesar bati, ker je temelj stavbišča povsem soliden.

Predlog mestnega odbora je bil sprejet.

Potem se je prešlo na predlog glede naprave peči za sežiganje smeti v Gornji Kjarboli glasom načrtov in ponudbe tvrdke Herbetz v Kolonji. Eneržijo, ki bi se jo pri tem proizvajalo, bi se porabilo za proizvodnjo električne sile. V ta namen je mestni odbor zahteval garancijo, za najmanjše proizvodnjo 60 kv energije na uro za vsako tonelato. Tvrdba pa na to zahtevo ni hotela pristati. Mestni tehnični urad je zbog tega predložil, naj se to zahtevo opusti.

Dr. Puecher je rekel, da neko garancijo treba zahtevati ter je oistro napadal tehnični urad, da postopa samovlastno.

Ravn. Bocassini je dokazoval, da tvrdka zahtevane garancije ne more sprejeti.

Svet. Braidotti je mnenja, da neko garancijo treba zahtevati.

Gospodje so se prepirali eno uro in pol ali naj se napravi pogodbo brez garancije ali ne in so konečno sklenili, da se ima zahtevati od tvrdke neko pogojno garancijo.

Seja je bila zaključena ob 10.40 uri zvečer.

Domače vesti.

Jubilejno slavlje — per kontraband!

V sinočni seji je mestni svet proslavil 50-letnico tržaškega deželnega zbora na ta-le čudni način: Župan je prečital v pol frazerski pol burokratični talijanščini dolg govor in ga zaključil, ne da bi se niti oddahnil, s predlogom, da naj mestni svetovalci s tem, da ustanovejo, izrazijo, da ž njim soglašajo. Italijanski (liberalni in socialistični) svetovalci so, očitno že pripravljeni, poskočili pokonci in završili vso to komedijo s kratkim ploskanjem.

Slovenski mestni svetovalci so obsedeli. Mogli bi bili z vso upravičenostjo protestovati proti županovemu nepravilnemu postopanju: tudi o županovih predlogih, kakor o predlogih postavljenih od kake druge strani, se ima vršiti najprej razprava, predno se o predlogih glasuje. Župan pa je stavil predlog na glasovanje brez razprave. Slovenci bi bili lahko naglasili, da ga ni in da ga ne bo dneva v zgodovini tržaškega deželnega zbora, katerega bi se ta zares smel spominjati z veseljem in s ponosom, dokler ne da Slovincem v tej občini, kar jim gre po naravni in po človeški pravici.

Slovenski mestni svetovalci so obsedeli molče in to je bil morda, namesto vsakega glasnega nastopa, najumestnejši odgovor na komedijo uprizorjeno tako tihotapski, v tako očitnem strahu, da bi resna in odločna beseda slovenskega zastopnika ne vzela umetno uprizorjenemu slavlju še ono malo slovesnosti, kar mu sta mogla dati — županovo kršenje poslovnika in tako lepo disciplinovano ploskanje italijanskega liberalno-socialističnega orkestra.

„Piccolo“ je vse te dni trajno grozno nervozen. Kakor smo že javili, je predvčerajšnjim grmel radi slovenske pridige tržaškega škofa, včeraj pa se je zagnal v slovenske tablice na tukajšnji sodnji, s katerimi se občinstvu prepoveduje pljuvanje in kajenje. Tudi v teh nedolžnih tablicah vidi „Piccolo“ nevarnost za tržaško italijanstvo, dasi dobro ve, da ima tržaško deželno sodišče najmanj po polovici posla s Slovenci. Morda pa vendar ne bo „Piccolo“ tudi v tem slučaju hotel trditi, da se na to sodišče le tupatam izgublja kak „eventualen“ Slovec, kakor v cerkev sv. Antona starega?! So pač to veliki gospodje v malih stvareh!

Ruski koncert, ko bi imel biti v torek, 25. t. m., je voditeljica Margareta Slavjanskaja preložila na 7. majnika. Toliko za zdaj samo v pojasnilo občinstvu.

Za III. koncert podružnice „Glasbene Matice“ bodo objavljeni danes lepaki in vspreodi, ki naznanjajo, da bo ta koncert v soboto, 29. t. m. — Na vspreodi vidimo lepo število zborov, med katerih skladatelji so zastopani Adamič, Gerbič, dr. Krek, dr. Jenko in naš domačin V. Mirk. Od tega slednjega skladatelja bo izvajal prvokrat nov mešani zbor, pod imenom „Majolčica“, ki v besedilu in skladbi s par kratkih a markantnih potez ljubko in poetično označa radostna, lahkomisljivo-kipeča in filozofična čustva veselega brata ob polni in — prazni majolčici. — V prihodnjem tednu bomo v rubriki: „Književnost in umetnost“ tega lista na kratko komentirali in pojasnevali posamezne točke, posebno orkestralne, ki so zelo zanimive; saj nosijo njih auktorji imena Smetana, Moussorgski in Goldmark, imena velikih in slavnih simfonikov. Za danes priporočamo sl. občinstvu, posebno onemu izven Trsta, da se precej početkom drugega tedna pobriga za prostore, dokler si lahko vsak zbere po svoji volji. Prva dva koncerta naše podružnice „Glasb. Matice“ sta bila zelo dobro obiskana; zato je pričakovati, da ta III. letošnji vsestransko zanimivi koncert ob sklepu sezone ravnotako vzbudi veliko zanimanje in provzroči zelo mnogoštevilno udeležbo.

SLOVENC! — Zapomnite si: Izvrševanje volilne pravice je Vaša človeška, narodna in državljanska dolžnost!

:: Zadnjikrat! Znižane cene! V nedeljo 23. aprila ob 8. zv. vsi na benefično predstavbo pevškega zbora „Dram. družba“ in časten veter kapeln. M. Polića, opereta „Kornevilski zvonovi“. ::

Hubermanov elitni koncert je vspel včeraj najslavnejše. Dvorana „Filarmonico-dramatica“ je bila polna elegantnega občinstva. Koncert, ki je pričel z Mozart-ovo „Sonato“, je dosegel v Gounod-Wienlowsky fantaziji svoj vrhunec. Huberman nima samo imenitne tehnike, ampak naravnost triumfalen je v visokih legah, v katerih najlepše izraža svoja čustva in pripravlja občinstvo na ta način do frenetičnega aplavza. Kake mehke glasove da izvalja iz svojih goslij, je nepopisljivo; z eno besedo: Huberman je umetnik na svojem instrumentu. Kakor pianist zasluži tudi „Spielmann“ vse priznanje. Koncem koncerta je dodal Huberman še en kratek komad, v zahvalo ploskajočemu občinstvu. P.

Avstrijsko društvo za pomorsko ribarstvo bo imelo dne 30. t. m. ob 11. uri predpoludne v mali borzni palači 23. občni zbor.

Trgovcem z jestvinami! V nedeljo dne 23. t. m. ob 10. uri predp. se bo vršilo v prostorih „Trg. izobr. društva“, ulica S. Francesco št. 2, zelo važno posvetovanje, tiče se naše stroke. Potrebno je, da vsak posameznik zna, o čem se bode razpravljalo, tembolj, ker gre se za korist vsakega trgovca. Radi tega prosimo, da se prav zanesljivo vsi vdeležite.

K novemu ljubljanskemu občinskemu volilnemu redu. V naš včerajšnji člančič pod zgornjim naslovom se je vrnila pomota ter morata četrti in peti stavek v zadnji koloni glasiti pravilno:

V liberalni stranki so n. pr. izvoljeni kandidati, ki so na volilni listi napisani pod št. 1 do vštete 10. A kakor namestniki so izvoljeni zadnjih 5 iz liste kandidatov za svetovalce in prvih 5 iz liste namestnikov.

Izlet ki ga je priredilo kolesarsko društvo „Balkan“, dne 17. t. m. se vršil v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost udeležencev. Udeležilo se je izleta 12 članov. Reditelji in člani so se ravnali strogo po društvenih pravilih. Proga je bila Trst-Opčina-Repentabor-Dutovlje-Tomaj-Avber; nazaj Sežana-Trst.

Poletni vozni red 1911 v področju c. kr. državno železniškega ravnateljstva v Trstu.

A. Proga Jesenice-Trst c. kr. d. ž.
Vlak št. 1 je malenkostno spremenjen in pride 5 minut prej v Trst c. kr. d. ž. (ob 11. uri 10 min. dopoldne).

Vlak št. 2, ki je skoro nespremenjen, pride 2 minuti prej na Jesenice (ob 9. uri 39 min. zvečer).

Istotako sta vlaka št. 501 in 502 ne bistveno spremenjena (Vlak št. 501 pride ob 8. uri 50 min. zjutraj v Trst c. kr. d. ž., 502 gre 5 minut kasneje od tam t. j. ob 9. uri).

Podnevni brzovlaki bodo vozili od 1. maja deljeni po voznem redu. Vlaka št. 507 in 508 opravljata službo v relaciji Dunaj - k. in Berolin — čez phyrnsko železnico — Trst, vlaka št. 707 in 708 pa v relaciji Berolin-Monakovo-Trst čez tursko železnico.

Vlak št. 507 je nov brzovlak in odhaja iz Jesenic ob 4. uri 9 minut popoldne ter prihaja v Trst c. kr. d. ž. ob 7. uri 14 minut zvečer.

Vlak št. 508 je tudi nov ter odhaja iz Trsta c. kr. d. ž. ob 8. uri 20 minut zjutraj in prihaja na Jesenice ob 11. uri 47 minut popoldne.

Ta dva brzovlaka imata postanek le v postajah Bled, Bistrica-Bohinjsko-Jezero in Gorica d. k. v svrhu vstopanja ozir. izstopanja potnikov.

Vlak št. 707 ima lego v lanskem poletju od 1. julija vozečega vlaka št. 707 in prihaja 3 minute prej t. j. ob 8. uri 12 minut zvečer v Trst, c. kr. d. ž.

Vlak 708 vozi kakor v lanskem poletju. Vlaka št. 11 in 12 sta le malenkostno izpremenjena.

Vlak št. 13 odhaja 5 minut preje. Vlak št. 14 je za 10 minut prej vstavljen.

Vlak št. 15 je skoro nespremenjen. Vlak št. 16 je moral oditi 4 minute prej iz Trsta c. kr. d. ž. in biti nekoliko spremenjen.

Vlaka št. 17, 18 in 20 so nespremenjeni.

Vlak št. 41 se je moral za 4 minute pospešiti in ima bistveno spremenjen vozni red.

Premembe vlakov 42 in 43 so brez-pomembne. Vlak št. 46 je zapoznjen za 14 minut.

Nedeljska in prazniška vlaka št. 44 in 45 sta ne bistveno spremenjena.

Vlaka št. 25 in 48 vozita kakor v lanskem poletju od 1. julija do 30. septembra na progi Jesenice-Bled. (Pride še.)

Tržaška mala kronika.

Slabi gostje. Predsinočnjem sta v gostilni „Ali“ aurora mornar Ivan Zigon, star 21 let in njegov prijatelj Rajmund Lupieri, popivala in jedla, da je bilo veselje. Račun je znašal skupaj nad 6 K. Ko pa je prišel trenotek plačila, sta čedna tovariša proglasila svojo insolventnost. Natakaj je poklical redarja, ki jima je velel, naj plačata svoj dolg. Onadva pa sta arogantno odgovorila in planila s pestmi proti redarju. S silo so ju odgnali v zapor.

Dva premetena Arabca. Ob prihodu parnika „Gisela“ iz Kalkute sta bila aretirana dva Arabca, Ali Ahmed in Ajma Isak, prvi 19, drugi 17 let star, dvinarja iz Adena. V Adenu sta se oba vtihotapila na parnik in tako potovala sem zastonj. S tem je bil Lloyd osleparjen za voznino 75 frankov v zlatu in za panatiko. Rekla sta, da sta hotela iti v Draždane in se tam priključiti karavani Somalijev, ki bo tam nastopala.

Koledar in vreme. — Danes: Bruno, sp. — Jutri: 1. povelikonočna (bela) nedelja. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23.5° Cels. — Vreme včeraj: Jasno, veter, vroče.

— Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Temperatura malo spremenjena. Vetrovi od severovzhoda.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer točno ob 8. uri vaja za mešani zbor. Prosim pa točne in polnoštevilne udeležbe. Pevovodja.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Prosek Kontovelj in Zgonik imata ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 23. aprila t. l. ob 1. uri popoldne v dvorani „Gospodarskega društva“ na Proseku.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ naznanja, da priredi letos dne 25. junija svojo 11. jugoslovansko dirko za prvenstvo 1911; proga je določena: Trst-Lokve-Vreme gostilna Markovec—Št. Peter-Postojna-Razdrto-Senožeče-Sežana-Opčine-Trst km pribl. 120. Slavnost se bo vršila v dveh delih in sicer bo zjutraj dirka, popoldne ljudska slavnost. Natančni vsopred objavimo pravočasno. To naj blagovole uvaževati ostala narodna društva.

Občni zbor „Delavskega podpornega društva“ se bo vršil jutri v nedeljo, dne 23. t. m. ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Razni predlogi in nasveti. 5. Volitev novega odbora. Člane se tem potom opozarja, da se volitev prične danes v soboto dne 22. t. m. popoldne ob 5. uri ter da traja do 7. ure zvečer.

Nar. del. organizacija

Izobraževalni odsek NDO. naznanja, da bo predaval danes g. Ivan Zorec o pesniku Simonu Gregorčiču. Predavanje se bo vršilo v dvorani NDO. Via Lavatojo št. 1. Začetek točno ob 8. uri zvečer, vstopnina 10 stotink. Nadejati se je, da bodo cenjeni čitatelji znali uvaževati to predavanje o enem najboljših naših pesnikov ter da se ga udeleže v obilnem številu.

V nedeljo, dne 23. t. m. sklicuje skupina slovenskega ženstva NDO. društven sestanek v prostorih NDO. ulica Lavatojo št. 1. Vabljeni so vse slovenske ženske, da se tega sestanka vdeležijo. Začetek točno ob 5. uri popoldne.

Podružnica NDO. v Škedenju sklicuje za drevi ob 8. uri v prostorih „Gospodarskega društva“ društven sestanek. Naproseni so vsi člani, da se odzovejo temu vabilu ozirom na važnost dnevnega reda.

Podružnica NDO v Gorici, sklicuje za nedeljo dne 22. t. m. izredni občni zbor. Vabljeni so tovariši delavci iz mesta in okolice da se ga v polnem številu udeležijo.

Naše gledališče.

Za nedeljsko benefično predstavo v korist pevskega zbora in na časten večer gled. kapelnika g. Poliča je naštudiral gledališka godba iz Parmine operete „A ma con ke“ dve godbeni točki „Angelus“ in „kazaški ples“, ki jih bo godba igrala kakor navrzek med prvim in drugim dejanjem benefične prestave komične opere

KORNEVILSKI ZVONovi.

Obeta se nam torej za to nedeljo posebno lepa in zanimiva predstava.

Pevski zbor in kapelnik g. Polič zaslužita v najpopolnejši meri, da nedeljsko predstavo, ko se poslova od nas za to sezono, posetimo v največjem številu, izlasti še zato, ker vemo, da nam hočejo tudi v bodoči sezoni zvesto in neumorno pomagati na delu za napredek našega gledališča.

Vratarica „Nar. doma“ prodaja vstopnice.

Nocoj imajo igralci in igralk „Dramat. društva v Trstu“ redno vajo.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v soboto od 9.—11. predp.

Mehanična klop s kleščami, medene cevi, steklen klobuk za plin, števec za vodo, šivalni stroj Singer, mizica, omara s 4 predali, divan-postelja z galerijo, kredenčna omara s sivim mramorjem, naslonjači, regulatorna ura, stolice iz ponarejenega usnja, slike, trumaux z ogledalom, chiffoniers, nočne omarice, toilette, stojalo, obešalo z ogledalom, gramofon, umivalnik z mramorjem in ogledalom za 2 osebi, knjiga „Zenska“, hišni zdravnik.

Izgotovljene obleke za moške Ali' Artigiano

Velika izbira močnih hlač, srajc itd. za delavce. 61

in otroke

TRST, ul. Arcata št. 9

vogal ul. Sapone

Potrjim srcem naznanjamo, da je včeraj opoldne v 67. letu svoje starosti po kratki in mučni bolezni umrl naš nepozabni

Albert pl. Schivizhoffen

Pogreb bo jutri v nedeljo ob 9. uri predpoludne iz hiše žalosti v Zgornji Kjarboli št. 8.

TRST, dne 22. aprila 1911.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Pralni ekstrakt „Ženska hvala“

za namakanje perila.

Najpopolnejše nadomestilo za belenje perila.

Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek.

Pralni prašek je zaupljiv predmet. Ako hočete Vaše drago perilo obvarovati škode, tedaj se čuvajte pred ponaredbami!

Gostilničarja

se išče

za „Narodni dom“ v Buzetu

Informacije pri podpisnem društvu.

Potrošno obrtno gospodar. društvo v Buzetu.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6.

Trst. Piazza C. Goldoni št. 5, II.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in zajamčeno. ::

Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere št. 10 — TRST

V soboto 22, nedeljo 23. in ponedeljek 24.:

1. Pathe Journal, tedensko glasilo. - 2. Velik požar v Moskvi, resnično po naravi. - 3. Mlečna sestra, drama. 4. Prostorno sprehajališče, za smeh.

NB. V torek nov program.

NB. V torek nov program.

Na obroke! Manufakture & konfekcije Na obroke!

GASPARI & C. o - TRST

ulica Barriera vecchia 14, II. n., vrata 12.

Zavese, preproge, garniture v blagu za pohištvo, volnene odeje, perilo, platno sukno, neprem. plašči za gospe in gospode, dežniki, solnčniki itd.

Kine-Bioskop „Adria“

v Škedenju

V soboto 22. in nedeljo 23. t. m.

1) Dvoboj Renaud-Longchamps v Parizu. - 2) Grozovita družba odrezane roke, nova senzacionalna drama. - 3) Kalin in njegov klobuk, za smeh.

V ponedeljek 24. aprila nov program.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 48,812,797.—

Izplačane odškodnine in k pitalije Kron 109,356,860.—

Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ul. Caserma 12, I.

TELEFON št. 21-47.

Prodajalna jestvin in kolonijalnega blaga

Ulderico Basso

Trst, ul. Sette Fontane 42.

Blago vedno sveže in cene zmerne.

1-nadstropna hiša

nad ulico Rosetti, z vrtom pred in dvoriščem z vodnjakom zadej hiše in najkrajnjim razgledom na vse mesto tja do Miramara na eno in do Pirana na drugo stran, kakor nalašč za one, ki nočejo biti oddaljeni od mesta, a vendar uživati mir dežele — je na prodaj ali pa se odda v najem. — Povprašati je v uredništvu „Edinosti“ ulica Giorgio Galatti 20, II. nadstropje - levo.

Silvio Dorbes

Trst, ulica Caserma št. 6, Trst ima na prodaj

vsakovrstne konfekcije

kakor na primer: srajce, ovratnike, nogovice, spodnje hlače, platno, bombaževino in različne druge drobnarije. Vse to po najnižjih cenah.

Trst, ulica Caserma št. 6, Trst.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

FENICE. Danes ob 3-30 pop. otroška predstava „Pogumni krojaček“. Zvečer ob 8-15 „Punčka“.

EDEN. Varieteta predstava.

DAROV I.

— Dalje so darovali za Ciril-Metodov ples: g. I. Grgurina, Frančiš Istra K 12, g. Marko Vušković tu K 10, g. Petar Marincel Zamet K 4, g. Vinc. Skof Trst K 2, g. Fran Suša II. Bistrica K 6, g. Alojzij Močnik Dunaj K 4, g. dr. Ant. Ferri Split K 2, družina Fandolič Kobarič K 6, g. Peter Ipa-vic Sveto K 3, g. N. Stritar Dunaj K 10, g. Persich Lovrana K 5, g. I. Stanger Vo-loško K 5, g. A. I. Mardešić Komiža K 2, g. dr. Smolaka Spljet K 10, g. Ivo Pečarić Komiža K 4, g. Save Miljanović Dubrovnik K 10, g. Pežek Gorenja Branica K 6, g. Diodato Tripčević Trst K 20, g. Paolo Tripčević Trst K 20, g. dr. Mato Harlovič Metković K 10, g. Stefan Gombač Trst K 6, g. dr. Makso Obersnel tu K 6, g. Stefan Stanič Trst K 6, g. Stjepan Vužetić Trst K 2, g. Korenčan Trst K 8.

Vesti iz Goriške.

x Poljski pridelki kažejo na Goriškem splošno dobro. Trta je nekaj zaostala, sedaj se dobro razvija in pričakuje se dobrega zaroda. Tudi sadje kaže dobro. Vrtnine se prinaša na trg še malo in zato je draga. Prve šparglje so prodajali za praznike po 4 K kg. Letos je na drevju ogromna množina hrušev, ki bodo delali veliko škodo. Kmetovalci s skrbjo gledajo na svoje pridelke; če bo takšna letina kakor je bila lani, bo kmetu gorje.

x Volilno gibanje na Goriškem. Narodna-napredna stranka je stopila v dogovore s krajnimi odbori po občinah in z zaupniki, da se določijo kandidacije za drž. zbor.

Komisija za osebno dohodarino. — C. k. finančno ravnateljstvo naznanja, da se je na podlagi izida zadnjih volitev in imenovanj glede komisij za osebno dohodarino za Gradiško in Tržič sestavil imenik članov in njih namestnikov, ter da se ta imenik javno razobesi od 25. aprila 1911 dalje skozi 14 dni, na c. kr. okrajnih glavarstvih v Gradiški in v Tržiču ter v c. kr. davčnih in občinskih uradih dotičnih cenilnih okrajev.

Iz Divače. Tukajšnji mladenič prirede jutri v nedeljo dne 23. t. m. ples na glavnem trgu.

V Koprivi na Krasu prirede mladeniči dne 30. aprila spomladanski ples pred znano gostilno Zegovo.

Vesti iz Istre.

Hitrost pošte. Prejeli smo: Dne 13. t. m. bil je oddan zabojček na pošto v Trstu, prispel pa je v Buzet, kamor je bil naslovljen, oziroma bil je stranki oddan dne 16. t. m., to je po štirih dnevih. Pri tem treba znati, da iz Trsta v Pulo in medpostaje, torej tudi v Buzet, vozi vlak trikrat na dan in poštni voz do postaje dvakrat na dan. V kljubu temu pa poštne razmere vladajo kakor v sredni Sibiriji. Da imajo poštne uradniki za praznike dosti več dela, to radi verujemo skrbijo; pa naj predpostavljamo, da pridodajo tudi potrebnega in zmognega osoblja, kajti ob razmerah, kakor so sedaj, se ne more poštna služba točno vršiti ravno tedaj, ko se jo najbolj potrebuje — in se ljudstvo ne more zanašati na to podjetje.

Iz Pazina. Ko so pazinski Italijani izvedeli, da ima nastopiti pri letošnjem vstajenju prvič mlada hrvatska godba v javnosti, polastila se jih je mrzlična razburjenost in skušali so javni nastop naše, iz 25 oseb sestavljene godbe preprečiti z vsemi sredstvi. — Pri vsej stvari pa je bilo najbolj žalostno dejstvo, da bi bili kmalu pregovorili okrajnega glavarja, da zabrani naši godbi obhod do crkve po glavni ulici. Se-le, ko se mu je povedalo z vso odločnostjo, da je Pazin po večini hrvatsko mesto, ki je imelo pri zadnjem ljudskem štetju 1700 Hrvatov in le 1100 Italijanov, je opustil svoje prejšnje nakano.

Ne samo narodna mržnja, ampak tudi zavist njihova je vzrok italijanski razburje-

nosti. Imajo namreč godbo, ki obstoja že mnogo let, ali si ne upa nastopiti javno, mejtem ko je hrvatska godba, sestojeca največ iz kmetijskih sinov, v 6 mesecih obstanka nepričakovano hitro napredovala.

Italijani niso hoteli videti v hrvatski godbi kulturnega, ampak iskali so v njej politično in agitacijsko sredstvo. Žato so jo že v početku njenega obstanka poskušali razgnati in onemogočiti. — Hoteli so uplirati s pritiskom na njene člane, da se odpovedo sodelovanju in celo sedaj, po takem moralnem napredku, je najti ljudi, ki bi hoteli z avtoriteto predpostavljene uradnika perhorecirati godbine ude. Omeniti hočem le en drastičen slučaj, ko je namreč okrajni gozdni komisar Linz (zagrižen Italijan) „svetoval“ slugi c. kr. glavarstva, naj pusti hrvatsko godbo, ker da ga drugače Italijani napadejo. In res je dotični sluga prejel nekoliko grozljivih pism od italijanske strani. — Brez komentarja naj ostane ta epizoda.

Na velikonoč ob 6. uri jutraj se je udeležila hrvatska godba vstajenja. Ves hrvatski Pazin je bil po koncu, da vidi prvi javni nastop svoje miljenke, in navdušuje pri godbi sodelujoče mladine za nadaljno vstrajno kulturno delo.

Tudi Italijane je vzdramila naša godba. Privabila jih je na ulico, kjer so jo pozdravljali z žvižganjem in tulenjem pod vodstvom trgovca Fedela Camusa, ki si čepi svoje žepe z denarjem našega kmeta. Fiziognomični kontrast brez primera opazamo teh dni na licih naših Italijanov, ki je značilen za vse istersko Italijanstvo: z farizejskim, sladkim in mamljivim nasmehom vabi našega kmeta-siromaka v svojo prodajalno; ko mu je pa vsilil svoje blago in ko naš kmet; — zavedajoč se svojih narodnih pravic — zahteva, da mora njegov sin svobodno svirati v hrvatskem Pazinu, tu se oni farizejski obraz diabolsko nakremžuje: „Mi son padron qui“. Od žuljev hrvatskega kmeta so obogateli pazinski Italijani, izrabivši do skrajnosti njegovo lahkomišelnost, tako, da so oni danes najpremožnejši med svojimi istrskimi sonarodnjaki. Ostane-li ta draga šola brez uspeha pri našem kmetu za bodočnost?

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj Inzer. oddelku.

Rabis Ljubič v Trstu, ul. S. Maurizio št. 4, priporoča vsem Slovencem, Srbom in Hrvatom, kakor tudi Sokolom in ostalim narodnim društvom svojo tovarno umetelnih ognjev in jamči za točno poslužbo. 696

Soba v bližini pošte, pripravna za uradnike, je oddati. — Poizvedbe v uredništvu.

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi omenjeno zanimivo brošurico, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Mlin z dvema kolesi, motor na bencin še v delovanju, v dobrem stanju, se proda po nizki ceni. Naslov pove Edinost pod Mlin št. 671. 671

Od ikovana babica Ana Badalič v Zg. Cjbaroli št. 150, se priporoča. 673

Odda se krajno letno stanovanje 2 sobi, 1 kabinet, kuhinja, veranda teraso in druge pritlikline od junija do oktobra. Obrniti se: Vila Tranner v Miramaru. 693

Išče se perfektna šivilja za damske obleke za nekaj dni na dom. Pisemne ponudbe na naslov Gospa Fischer - koper. 689

Učenca, vajenca v trgovini jestvin sprejemem takoj. Naslov pove Edinost. 692

Lepa meblovana soba za eno ali 2 osebi v novi hiši se odda takoj v najem. Ulica Maio-ica 10, IV. nadstr. 694

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst, Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k njemu. 315

Kupim zemljišče 600 sežnjev veliko na suhem in solnčnatem kraju v Ajdovščini ali Vipavi pri tekoči vodi. Ponudbe s ceno poslati: Herman Kollarsich, Caffè Corso, Trst. 679

:: Restaurant Würschinger ::

Trst - ulica Stadion šte. 10.

Vsako nedeljo vojaški koncert. - Vstop prost.

Najboljše priporočen. — Dunajska kuhinja. — Dreherjevo pivo I. vrste.

CENE NAVADNE. Senčnat in hladen vrt. CENE NAVADNE.

Klubove sobe se oddajo v najem za društva. — Abonement s popustom 20 %.

Kinematograf „Excelsior“

BARKOVLJE.

V nedeljo dne 23. aprila 1911 se predstavlja:

Mojzesovo življenje, kolosalni film iz svetopisemske zgodovine, razdeljen v 5 serij, 55 delov in 358 slik v dolgoti 1500 met.

Predstava traja 1 1/2 uro. NB. I. predstava se vrši ob 4 1/4, II. ob 6, zadnja ob 7 1/4.

ZALOGA DALMATINSKEGA VINA

(lastni pridelek iz Jesenic pri Omišju) 355

Filip Ivanišević - Trst

ulica Valdirivo št. 17. — Telefon št. 14-05.

Prodaja na drobno in na debelo.

GOSTILNE: „All'Adria“, ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati, ulica Zudecche št. 3, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Čisti samo s

Globus

čistilni izvleček

Najboljše čisto za kovine na svetu

Zastop.: Alberto Tedeschi

Trst - Corso Štev. 2 - Trst

Jako zanimiv, zabaven in poučen LIST S SLIKAMI je

Ilustrov. tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le 1 krono 80 stot.

Zahtevajte ga povsod! — Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: ILUSTROVANI — TEDNIK, LJUBLJANA. — 366

ENRICO ZERQUENICH

trgovina z izgotovljenim perilom, mode za gospode itd. itd.

Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom)

VELIK IZBOR

moških srajc, ovratnikov, zaplestnic, ovratnic, malij, spodnjih hlač, nogavic, rokavic iz niti in usnjatih, žepnih rut, naramnic in izpodvez. Dežniki za gospode in gospe ter palice od K 2-50 dalje. — Izdeluje se moško Dobro blago. perilo po meri. Cene zmerne.

Kupujte „Nar. kolek“!

Kupujte vsi obleke samo v slov. trgovini

V. Dobauschek

Trst - ul. Giosuè Carducci II - Trst

vogal ulice Torre Bianca 45

dobro poznani kot najceneji v mestu.

Za sedanjo spomladansko - letno sezono dospela je velika izbira gotovih oblek za moške in dečke.

Obleke za moške od kron 14—60.

Nadalje velikaga zalopječev, hlač, telovnikov, srajc, jopic, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov itd.

Izgotavljajo se obleke za moške po meri.

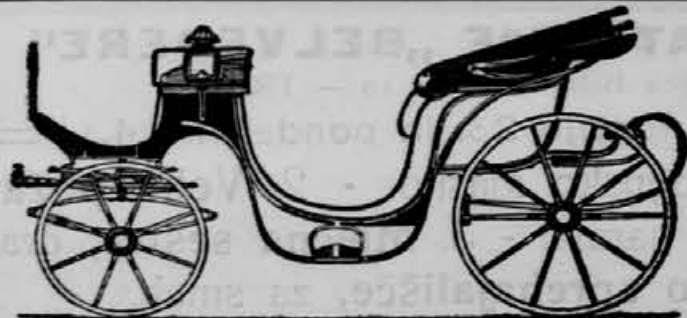
2000 vzorcev moškega blaga. 2000 vzorcev moškega blaga.

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakterega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevaža mrljice na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetlic, porcelane, perle, metala

VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.

Pismena priznanja visokih oseb so na upogled. Cenike in proračune razpošiljam brezplačno.

TOVARNA VOZOV
PETER KERSIČ

v Spodnji Šiški, kolodvor Ljubljana

(Kranjsko)

Dobavatelj vseh poštah voz c. kr. avstr. pošte. — Poštai vozovi patent Kersič št. 43.741 za Ogrsko, št. 31.925 za Avstrijo.

Priporoča svojo bogato zalogo raznih vozov, nadalje se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča naročila po meri in risbi natančno in najsolidnejše, za kar jamčim.

Popravki se izvršujejo po odgovarjajočih cenah in se uračunajo rabljeni vozovi.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADOLČARNE GATTI)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvršno in cene zmerne.